

PROGRAMMA

Johann Sebastian Bach

JOHANNES PASSION

Aalsmeers Christelijke Oratorium Vereniging

o.l.v. Danny Nooteboom

Sint-Urbanuskerk

vrijdag 16 maart 2018

De uitvoering van de Johannes Passion is mede mogelijk gemaakt door:

Amovatiebedrijf Aalsmeer Sloopwerken/asbestsanering, Aalsmeer

Gemeente Aalsmeer

Apotheek Groen, Aalsmeer

Biemond & van Wijk Mercedes-Benz, Aalsmeer

Bijles op maat, René Jonker, Zwanenburg

Chocolatier Martinez, Aalsmeer

CIS Computers en Supplies, Aalsmeer

Dorcaskringloopwinkel, Aalsmeer

Eetcafé Silversant, Amstelveen

Foodmaster King Lao Cafeteria, Aalsmeer

Goemans Tapijt en Slaapcomfort, Aalsmeer

Hartelust BV, Aalsmeer

Jovar Aanhangwagens, Aalsmeer

Kraan Mode, Aalsmeer

Makelaardij Mantel BV, Aalsmeer

Milestone Fresh BV, Capelle aan de IJssel

NicO-Optiek, Aalsmeer

Probin IJzerwaren en Gereedschappen, Aalsmeer

Rabobank Amstel en Vecht, Amstelveen, bijdrage van het Rabobank Coöperatief Fonds

Regiobouw Haarlemmermeer BV, Rozenburg

Slagerij Ron Steen, Aalsmeer

Tom Meijer Dames- en herenkapper, Aalsmeer

v/d Schilden Onder- en Beenmode, Aalsmeer

Volendammer Vishandel, Aalsmeer

Waning Tweewielers, Aalsmeer

Wittebol Wijn, Aalsmeer

Onze bijzondere dank aan onderstaande bedrijven en instellingen

Johann Sebastian Bach, die op 21 maart 1685, als telg van een toen al bekend muzikantengeslacht, te Eisenach werd geboren, stamt uit een zeer talrijke familie. Hij ontwikkelde zichzelf tot een voortreffelijk violist en bespeelde orgel en klavecimbel op zeer vaardige wijze. Hij zou zich ontplooiën tot de grootste meester van de barokmuziek, met name van de polyfonie.

Achtereenvolgens was hij organist te Arnstadt, Mühlhausen, Weimar en Köthen. In de laatste standplaats was hij tevens hofkapelmeester.

In 1721 werd hij als cantor aangesteld aan de Thomas- en Nicolaikerk te Leipzig. Daar zou hij blijven tot zijn dood op 28 juli 1750.

OVER DE JOHANNES PASSION

De Johannes Passion van Johann Sebastian Bach is een oratorium met als onderwerp het lijden en sterven van Jezus volgens het Evangelie van Johannes. Bach schreef de Johannes Passion in 1724 in drie maanden tijd.

De Johannes Passion wordt vaak vergeleken met de Matthäus Passion, die Bach enkele jaren later zou schrijven. In vergelijking met de Matthäus Passion is de Johannes Passion muzikaal wat feller, maar tegelijkertijd ingetogener.

Het Johannesevangelie is nuchter en meer verhalend dan het Mattheüsevangelie, en daardoor aanmerkelijk dramatischer. Bach volgt vrijwel letterlijk de teksten van dit evangelie. En waar Jezus in het evangelie volgens Mattheüs langdurige lessen en redevoeringen houdt, gaat Johannes daar vrijwel geheel aan voorbij. Jezus is bij Johannes meer een handelende persoon en minder profeet en leraar. Het evangelie is dynamischer dan de andere evangeliën en Bach heeft dit meesterlijk tot uiting gebracht in de Johannes Passion.

Zijn voor de Matthäus Passion twee orkesten en twee koren nodig; bij de Johannes Passion volstaat een klein orkest en koor. In beide werken word je diep geraakt door Bach's vertaling van het lijdensverhaal.

Medewerkenden:

Danny Nooteboom, dirigent

Elise van Es, sopraan

Adélaïde Rouyer, alt

Christiaan Peters, bas - Christus

Benjamin Sattlecker, bas - Aria's

Ludwig van Gijsegem, tenor - Evangelist

Sander van den Houten, orgel

The New Symphonics, begeleidingsorkest

Dirigent **Danny Nooteboom** (1970) studeerde muziekwetenschap en koordirectie. Na zijn afstuderen heeft hij zich ontwikkeld tot een veelzijdig oratoriumdirigent. Op zijn repertoire staan veel grote bekende oratoria.

Behalve ACOV dirigeert hij nog 5 andere koren. Ook dirigeert hij de jaarlijkse Messiahschraaf in Leiden. In 2009 dirigeerde hij de Nederlandse première van het Stabat Mater van Karl Jenkins. Ook werkte hij in 2014 voor een VARA documentaire met het Groot Omroepkoor.

Danny Nooteboom is naast zijn werk als dirigent ook voorzitter van de muziekcommissie van de Vereniging Toonkunstkoor Nederland.

Sopraan **Elise van Es** (1991) studeerde in Nederland bij Roberta Alexander. Afgelopen juni rondde zij haar Master Lied & Oratorium af aan de Universität Mozarteum in Salzburg. Op dit moment wordt zij gecoacht door Katharine Goeldner.

Elise maakte als soliste tournees door Frankrijk, Griekenland, China, Polen en Ierland. Ze zong in Nederland meerdere wereldpremières van Griekse muziek.

Ze is als koorlid verbonden aan het Salzburger Bachchor, waarmee ze in maart 2014 als soliste haar debuut maakte in de Musikverein in Wenen. Als freelancer is zij verbonden aan het Groot Omroepkoor, het Rotterdam Symphony Chorus en het Laurens Collegium Rotterdam.

Alt **Adélaïde Rouyer** is sinds 2008 als remplaçante verbonden aan het Groot Omroepkoor. Ze geeft recitals met orkest, piano of kamermuziek ensembles. Haar oratorium repertoire is zeer divers. Het telt o.a. werken van Bach, Mendelssohn, Verdi en Martin.

Naast het zingen, heeft Adélaïde een grote liefde voor het lesgeven. Ze is al jaren taalcoach voor zangers en heeft o.a. voor de Reisopera, Opera Trionfo, de DNOA en het Nederlands Kamerkoor gewerkt.

Sinds september 2013, is ze als hoofdvakdocent klassieke zang aan het Conservatorium van Orléans verbonden en geeft privélessen in Nederland.

De bas **Christiaan Peters** studeerde af aan het Rotterdams conservatorium bij Carolyn Watkinson. Hij studeerde tevens af in Muziekwetenschappen aan de Universiteit van Utrecht.

In talrijke concerten in Nederland, Zwitserland en Duitsland soleerde hij sindsdien in oratorium-repertoire als de Bach Passionen en het Weihnachtsoratorium, Händels Messiah, Mozarts missen en Requiem en Rossini's Petite Messe Solennelle.

Op de operabühne zong hij rollen als Sarastro in Die Zauberflöte, Figaro in Le nozze di Figaro en Zuniga in Carmen. Bij de Nederlandse Reisopera vertolkte hij recent in La Traviata de rol van Un domestico di Flora.

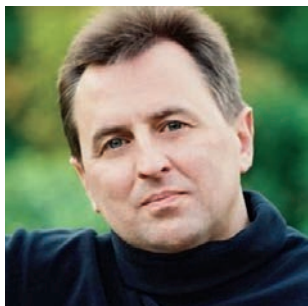

Bas **Benjamin Sattlecker** (Salzburg, 1993) begon zijn muzikale opleiding in het plaatselijke kinderkoor. Sinds 2013 hij studeert hij bij het Mozarteum Salzburg.

In 2012 ontving hij de eerste prijs bij de nationale zangwedstrijd "Prima la Musica". Zijn passie is het kunstlied en zijn meest recente recital was Schubert's "Die Schöne Müllerin". Benjamin treedt ook regelmatig op als solist in concerten van de Salzburg Bach Society.

Hij zong bijvoorbeeld "Dr. Blind" in de Mozarteum-opera-productie "Die Fledermaus" en debuteerde met "Youth Symphony Orchestra Berlin" als "Papageno" in Mozart's "Die Zauberflöte" in Berlijn.

Tenor **Ludwig Van Gijsegem** ging na zijn eindexamen zang in Brussel studeren bij Professor Rudolf Bautz in Aachen.

Hij volgde een meesterscursus liedinterpretatie bij Prof. Hans Hotter in de Musikhochschule te Wenen.

Ook behaalde hij het hoger diploma solozang in het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen en het diploma Docerend Musicus in het Conservatorium te Zwolle.

Ludwig Van Gijsegem is een begrip in de concertwereld. Van de ongeveer 2500 concerten en voorstellingen die hij gaf waren er meer dan 500 met muziek van Bach of Händel, terwijl hij anderzijds successen oogstte met licht-klassieke en lichte muziek.

Sander van den Houten (1987) is vanaf april 2017 benoemd tot organist van de Evangelisch Lutherse Kerk in Den Haag en daarmee vaste bespeler van het beroemde Bätz-orgel uit 1762.

Zijn vakopleiding tot organist (bachelor) ontving hij aan het Rotterdams conservatorium bij Bas de Vroome. In 2013 slaagde hij cum laude voor zijn masterdiploma orgel aan het ArtEZ-conservatorium van Zwolle bij Theo Jellema.

Als dirigent is hij verbonden aan 3 koren. Ook geeft hij jaarlijks vele concerten als solist, begeleider en continuo speler. Daarnaast heeft hij een privé lespraktijk.

Meer info op: www.sandervandenhouten.nl

The New Symphonics is opgericht in 1990. De musici van het orkest verzorgen de muziek bij vele verschillende concerten overal in Nederland.

Muziek maken is precies datgene wat de musici van The New Symphonics leuk vinden en goed kunnen.

Het orkest bestaat uit musici met een klassieke opleiding en een brede ervaring. De verschillende groepen musici (hout- en koperblazers en strijkersgroepen) werken al jarenlang met elkaar samen in verschillende samenstellingen.

Musici die zich helemaal inzetten voor het publiek en de opdrachtgever, in dit geval de ACOV.

Johannes Passion

1724

Johann Sebastian Bach

1685 -1750

DEEL 1

1 Chor

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
in allen Landen herrlich ist!
Zeig uns durch deine Passion,
Daß du, der wahre Gottessohn,
Zu aller Zeit,
Auch in der größten Niedrigkeit,
Verherrlicht worden bist!

2a Rezitativ

Evangelist

Jesus ging mit seinen Jüngern über den
Bach Kidron, da war ein Garten, darein
ging Jesus und seine Jünger. Judas aber,
der ihn verriet, wußte den Ort auch, denn
Jesus versammelte sich oft daselbst mit
seinen Jüngern. Da nun Judas zu sich hatte
genommen die Schar und der Hohenpriester
und Pharisäer Diener, kommt er dahin mit
Fackeln, Lampen und mit Waffen. Als nun
Jesus wußte alles, was ihm begegnen sollte,
ging er hinaus und sprach zu ihnen:

Jesus

Wen suchet ihr?

Evangelist

Sie antworteten ihm:

1 Koor

Heer, onze Heerser, wiens roem
in alle landen heerlijk is!
Toon ons door uw lijden
dat u, de ware Zoon van God
te allen tijde,
ook in de uiterste onaanzienlijkheid,
verheerlijkt bent.

De gevangenneming van Jezus (Johannes 18:1-11)

2a Recitatief

Evangelist

Jezus stak met zijn leerlingen de beek
Kidron over, daar was een hof en daar ging
hij binnen met zijn leerlingen. Judas, zijn
verrader, kende die plaats ook, omdat Jezus
daar dikwijls was samengekomen met zijn
leerlingen. Omdat Judas een troep soldaten
mee had genomen en dienaars van de
hogepriesters en de Farizeeën, kwam hij
daarnaartoe met fakkels, lampen en wapens.
Jezus, die alles wist wat hem overkomen
zou, kwam naar voren en zei tegen hen:

Jezus

Wie zoeken jullie?

Evangelist

Zij antwoordden hem:

2b Chor

Jesum von Nazareth!

2c Rezitativ

Evangelist

Jesus spricht zu ihnen:

Jesus

Ich bin's.

Evangelist

Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: Ich bin's, wichen sie zurücke und fielen zu Boden. Da fragete er sie abermals:

Jesus

Wen suchet ihr?

Evangelist

Sie aber sprachen:

2d Chor

Jesum von Nazareth!

2e Rezitativ

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Ich hab's euch gesagt, daß ich's sei; suchet ihr denn mich, so lasset diese gehen!

3 Choral

O große Lieb, o Lieb ohn' alle Maße,
Die dich gebracht auf diese Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust
und Freuden, Und du mußst leiden!

2b Koor

Jezus van Nazareth!

2c Recitatief

Evangelist

Jezus zei tegen hen:

Jezus

Dat ben ik.

Evangelist

Judas, zijn verrader, stond ook bij hen. Toen Jezus nu tegen hen zei: Dat ben ik, deinsden zij terug en vielen op de grond. Toen vroeg hij hen nogmaals:

Jezus

Wie zoeken jullie?

Evangelist

En zij zeiden:

2d Koor

Jezus van Nazareth!

2e Recitatief

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Ik heb jullie gezegd dat ik dat ben; indien jullie mij zoeken, laat deze mensen dan gaan!

3 Koraal

O grote liefde, o mateloze liefde,
die u op deze lijdensweg gebracht heeft!
Ik genoot met volle teugen van het leven,
terwijl u moest lijden!

4 Rezitativ

Evangelist

Auf daß das Wort erfüllet würde, welches er sagte: Ich habe der keine verloren, die du mir gegeben hast. Da hatte Simon Petrus ein Schwert und zog es aus und schlug nach des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein recht ohr ab; und der Knecht hieß Malchus. Da sprach Jesus zu Petro:

Jesus

Stecke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?

5 Choral

**Dein Will gescheh, Herr Gott, zugleich
Auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
Gehorsam sein in Lieb und Leid;
Wehr und steur allem Fleisch und Blut,
Das wider deinen Willen tut!**

6 Rezitativ

Evangelist

Die Schar aber und der Oberhauptmann und die Diener der Juden nahmen Jesum und bunden ihn und führeten ihn, aufs erste zu Hannas, der war Kaiphas Schwäher, welcher des Jahres Hoherpriester war. Es war aber Kaiphas, der den Juden riet, es wäre gut, daß ein Mensch würde umbracht für das Volk.

4 Recitatief

Evangelist

Opdat het woord, dat hij had gesproken, vervuld zou worden: Ik heb niemand verloren laten gaan van degenen, die u me hebt gegeven. Simon Petrus, die een zwaard had, trok het en hij sloeg de knecht van de hogepriester en sneed hem zijn rechteroor af; die knecht heette Malchus. Jezus zei toen tegen Petrus:

Jezus

Steek je zwaard in de schede! Zou ik de beker, die mijn Vader mij gegeven heeft, niet drinken?

5 Koraal

Uw wil geschiede, Heer God, zowel op aarde als in het hemelrijk.
Geef ons geduld in tijden van lijden, gehoorzaamheid in lief en leed;
Verweert u en bestrijdt alle vlees en bloed, dat tegen uw wil in handelt.

Jezus voor de hogepriesters (Johannes 18:12-27: Mattheus 26:75)

6 Recitatief

Evangelist

De troep soldaten en de overste en de dienaars van de Joden namen Jezus echter gevangen en boeiden hem en geleidden hem eerst voor Annas, de schoonvader van Kajafas, die dat jaar hogepriester was. Het was echter Kajafas, die de Joden de raad gaf dat het goed zou zijn om een mens om te brengen voor het volk.

7 Aria (alt)

Von den Stricken meiner Sünden
Mich zu entbinden,
Wird mein Heil gebunden.
Mich von allen Lasterbeulen
Völlig zu hellen,
Läßt er sich verwunden.

8 Rezitativ

Evangelist

Simon Petrus aber folgte Jesu nach und
ein and'rer Jünger.

9 Aria (sopraan)

Ich folge dir gleichfalls mit freudigen
Schritten
Und lasse dich nicht,
Mein Leben, mein Licht.
Befördre den Lauf
Und höre nicht auf,
Selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitten.

10 Rezitativ

Evangelist

Derselbige Jünger war dem Hohenpriester
bekannt und ging mit Jesu hinein In
des Hohenpriesters Palast. Petrus aber
stund draußen vor der Tür. Da ging der
andere Jünger, der dem Hohenpriester
bekannt war, hinaus und redete mit der
Türhüterin und führete Petrum hinein. Da
sprach die Magd, die Türhüterin, zu
Petro:

Ancilla

Bist du nicht dieses Menschen Jünger
einer?

7 Aria (alt)

Om mij uit de boeien van mijn zonden
los te maken,
wordt mijn Heiland vastgebonden.
Om mij van al mijn etterende slechtheid
volledig te genezen,
laat hij zich verwonden.

8 Recitatief

Evangelist

Maar Simon Petrus en een andere leerling
volgden Jezus.

9 Aria (sopraan)

Ik volg u eveneens met vreugdevolle
schreden
en verlaat u niet,
mijn leven, mijn licht.
Begunstig mijn pad
en hou niet op
zelf aan mij te trekken,
me bij te sturen, me aan te sporen.

10 Recitatief

Evangelist

Deze leerling was een bekende van de
hogepriester en hij ging met Jezus het
paleis van de hogepriester binnen. Petrus
stond buiten aan de poort. Die andere
leerling, de bekende van de hogepriester,
kwam toen naar buiten en hij sprak met
de portierster en bracht Petrus binnen.
Toen zei de dienstmaagd, de portierster,
tegen Petrus:

Maagd

Ben jij niet een van de leerlingen van
die man?

Evangelist

Er sprach:

Petrus

Ich bins nicht!

Evangelist

Es stunden aber die Knechte und Diener und hatten ein Kohlfeu'r gemacht (denn es war kalt) und wärmeten sich. Petrus aber stund bei ihnen und wärmete sich. Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre. Jesus antwortete ihm:

Jesus

Ich habe frei, öffentlich geredet vor der Welt Ich habe allezeit gelehret in der Schule und in dem Tempel, da alle Juden zusammenkommen, und habe nichts im Verborg'nen geredt. Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehöret haben, was ich zu ihnen geredet habe! Siehe, dieselbigen wissen, was ich gesaget habe!

Evangelist

Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu einen Backenstrelch und sprach:

Servus

Solltest du dem Hohenpriester also antworten?

Evangelist

Jesus aber antwortete:

Evangelist

Hij zei:

Petrus

Dat ben ik niet!

Evangelist

Er stonden knechten en dienaars zich te warmen bij een kolenvuur, dat zij aangelegd hadden, want het was koud. Petrus stond ook bij hen en warmde zich. Intussen vroeg de hogepriester Jezus naar zijn leerlingen en naar zijn leer. Jezus antwoordde hem:

Jezus

Ik heb frank en vrij tot de wereld gesproken. Ik heb voortdurend in de synagoge onderwezen en in de tempel, waar alle Joden bijeenkomen, en ik heb niets in het geheim gezegd. Waarom vraag je mij daarnaar? Vraag hen, die geluisterd hebben, wat ik tegen hen gezegd heb! Ziet, zij weten immers wat ik gezegd heb!

Evangelist

Maar toen hij dit zei gaf een van de dienaars, die erbij stonden, Jezus een klap in zijn gezicht en zei:

Dienaar

Geeft u zo de hogepriester antwoord?

Evangelist

Jezus echter antwoordde:

Jesus

**Hab ich übel geredt,
so beweise es, daß es böse sei, hab ich
aber recht geredt, was schlägest du
mich?**

11 Choral

**Wer hat dich so geschlagen,
Mein Heil, und dich mit Plagen
So übel zugericht'?**
**Du bist ja nicht ein Sünder,
Wie wir und unsre Kinder,
Von Missetaten weißt du nicht.
Ich, ich und meine Sünden,
Die sich wie Körnlein flnden
Des Sandes an dem Meer,
Die haben dir erreget
Das Elend, das dich schläget,
Und das betrübte Marterheer.**

12a Rezitativ

Evangelist

**Und Hannas sandte ihn gebunden zu
dem Hohenpriester Kaiphas. Simon
Petrus stund und wärmete sich; da
sprachen sie zu ihm:**

12b Chor

Bist du nicht seiner Jünger einer?

12c Rezitativ

Evangelist

Er leugnete aber und sprach:

Petrus

Ich bins nicht!

Jezus

Indien ik slechte dingen gezegd heb,
bewijs dan dat het slecht was, maar indien
ik juist heb gesproken, waarom sla je me
dan?

11 Koraal

Wie heeft u zo geslagen,
mijn Heiland, en u met kwellingen
zoveel kwaad gedaan?
U bent toch immers geen zondaar
zoals wij en onze kinderen,
van wandaden weet u niets.
Ik, ik en mijn zonden
die zo talrijk zijn als de korrels zand
aan de zee,
die hebben u toch
de ellende berokkend, die u treft,
en de droevige schare martelaren.

12a Recitatief

Evangelist

En Annas zond hem geboeid naar de
hogepriester Kajafas. Simon Petrus
stond zich te warmen; en zij zeiden
tegen hem:

12b Koor

Ben jij ook niet een van zijn leerlingen?

12c Recitatief

Evangelist

Hij ontkende het echter en zei:

Petrus

Dat ben ik niet!

Evangelist

**Spricht des Hohenpriesters Knecht' einer,
eln Gefreundter des, dem Petrus das ohr
abgehauen hatte:**

Servus

Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?

Evangelist

**Da verleugnete Petrus abermal, und
alsobald krähete der Hahn. Da gedachte
Petrus an die Worte Jesu
und ging hinaus und weinete
bitterlich.**

13 Arie (tenor)

**Ach, mein Sinn,
Wo willst du endlich hin,
Wo soll ich mich erquicken?
Bleib ich hier, Oder wünsch ich mir
Berg und Hügel auf den Rücken?
Bei der Welt ist gar kein Rat,
Und im Herzen
Stehn die Schmerzen
Meiner Missetat,
Weil der Knecht den Herrn
verleugnet hat.**

14 Choral

**Petrus, der nicht denkt zurUck,
Seinen Gott verneinet.
Der doch auf eln' ernsten Blick
Bitterlichen weinet.
Jesu, blicke mich auch an,
Wenn Ich nicht will büßen;
Wenn ich Böses hab getan,
Rühre meln Gewissen!**

Evangelist

Een van de knechten van de hogepriester,
een bekende van degene wiens oor Petrus
had afgeslagen, zei:

Dienaar

Zag ik jou niet in de hof met hem?

Evangelist

Maar Petrus ontkende het nogmaals en
meteen daarop kraaide de haan. Toen
herinnerde Petrus zich de woorden van
Jezus en ging naar buiten en weende
bitter.

13 Aria (tenor)

Ach, mijn geest,
waar wil je uiteindelijk heen,
waar zal ik mij verkwikken?
Blijf ik hier, of wil ik mij het liefst
achter berg en heuvel verbergen?
In de wereld is helemaal geen raad
en in mijn hart
staan de pijnigingen
van mijn wandaad,
omdat de knecht zijn heer heeft
verloochend.

14 Koraal

Petrus, die er niet meer aan terugdenkt,
verloochent zijn God,
maar bij een ernstige blik
moet hij bitter wenen.
Jezus, kijk mij ook zo aan,
als ik niet wil boeten;
als ik kwaad gedaan heb,
doe dan een beroep op mijn geweten!

DEEL 2

15 Choral

Christus, der uns selig macht,
Kein Bös' hat begangen,
Der ward für uns in der Nacht
Als ein Dieb gefangen,
Geführt vor gottlose Leut
Und fälschlich verklaget,
Verlacht, verhöhnt und verspeit,
Wie denn die Schrift saget.

16a Rezitativ

Evangelist

Da führeten sie Jesum von Kaiphas vor
das Richthaus, und es war frühe.
Und sie gingen nicht in das Richthaus,
auf daß sie nicht unrein würden,
sondern Ostern essen möchten.
Da ging Pilatus zu ihnen heraus und
sprach:

Pilatus

Was bringet ihr für Klage wider diesen
Menschen?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen zu ihm:

16b Chor

Wäre dieser nicht ein Übeltäter,
wir hätten dir ihn nicht
überantwortet.

15 Koraal

Christus, die ons zalig maakt,
geen kwaad heeft gedaan,
die werd voor ons in de nacht
als een dief gevangengenomen.
Voorgeleid voor goddeloze lieden
en valselijk beschuldigd,
bespot, beschimpt en bespuwd,
zoals de Schrift het zegt.

Jezus en Pilatus

(Johannes 18:28-40; 19:1-22)

16a Recitatief

Evangelist

Zij brachten Jezus van Kajafas naar
het gerechtsgebouw, en het was vroeg in
de ochtend. En ze gingen zelf het
gerechtsgebouw niet binnen zodat ze niet
onrein zouden worden, maar het
Paasmaal nog zouden kunnen nuttigen.
Pilatus ging naar hen naar buiten, en zei:

Pilatus

Welke aanklacht brengen jullie tegen
deze man in?

Evangelist

Zij gaven hem ten antwoord:

16b Koor

Indien hij geen booswicht zou zijn,
zouden wij hem niet aan je
uitgeleverd hebben.

16c Rezitativ

Evangelist

Da sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

So nehmet ihr ihn hin und richtet ihn nach eurem Gesetze!

Evangelist

Da sprachen die Juden zu ihm:

16d Chor

Wir dürfen niemand töten.

16e Rezitativ

Evangelist

Auf das erfüllet würde das Wort Jesu, welches er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde.

Da ging Pilatus wieder hinein in das Richthaus und rief Jesu und sprach zu ihm:

Pilatus

Bist du der Jüden Könlg?

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Redest du das von dir selbst, oder haben's dir andere von mir gesagt?

Evangelist

Pilatus antwortete:

16c Recitatief

Evangelist

Pilatus zei tegen hen:

Pilatus

Neem hem dan mee en veroordeel hem naar jullie wet.

Evangelist

Toen zeiden de Joden tegen hem:

16d Koor

Wij mogen niemand doden.

16e Recitatief

Evangelist

Opdat het woord van Jezus vervuld zou worden, waarmee hij aangaf welke dood' hij sterven zou.

Toen ging Pilatus het gerechtsgebouw weer binnen riep Jezus en zei tegen hem:

Pilatus

Bent u de koning der Joden?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Vraag je dit uit jezelf of hebben anderen dat over mij verteld?

Evangelist

Pilatus antwoordde:

Pilatus

Bin ich ein Jude? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Mein Reich ist nicht von dieser Welt; wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, daß ich den Juden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.

17 Choral

Ach großer König, groß zu allen Zeiten, Wie kann ich gnugsam diese Treu ausbreiten? Keins Menschen Herze mag indes ausdenken, Was dir zu schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen, Womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.

Wie kann ich dir denn deine Liebestaten Im Werk erstatten?

18a Rezitativ

Evangelist

Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

So bist du dennoch ein König?

Evangelist

Jesus antwortete:

Pilatus

Ben ik soms een Jood? Uw volk en de hogepriesters hebben u aan mij uitgeleverd; wat hebt u gedaan?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Mijn koninkrijk is niet van deze wereld; indien mijn koninkrijk van deze wereld geweest zou zijn, zouden mijn dienaars gestreden hebben opdat ik niet aan de Joden zou worden uitgeleverd; mijn koninkrijk is echter niet van hier.

17 Koraal

O grote koning, groot te allen tijde, Hoe kan ik deze trouw voldoende verder verspreiden? Geen mensenhart kan toch bedenken, wat u te schenken.

Ik kan met mijn verstand niet bedenken waarmee uw barmhartigheid te vergelijken is.

Hoe kan ik uw liefdewerken dan met mijn werken terugbetalen?

18a Recitatief

Evangelist

Toen zei Pilatus tegen hem:

Pilatus

Bent u dus toch een koning?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jesus

Du sagsts, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, daß ich die Wahrheit zeugen soli. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.

Evangelist

Spricht Pilatus zu ihm:

Pilatus

Was ist Wahrheit?

Evangelist

Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Juden und spricht zu ihnen:

Pilatus

Ich finde keine Schuld an ihm. Ihr habt aber eine Gewohnheit, daß ich euch einen losgebe; wollt ihr nun, daß ich euch der Juden König losgebe?

Evangelist

Da schrieen sie wieder allesamt und sprachen:

18b Chor

Nicht diesen, sondern Barrabam!

18c Rezitatlv

Evangelist

Barrabas aber war ein Mörder. Da nahm Pilatus Jesum und geißelte ihn.

Jezus

Jij zegt het, dat ik een koning ben. Ik ben daarom geboren en in de wereld gekomen, dat ik zou getuigen voor de waarheid. Wie waarachtig is, die hoort mijn stem.

Evangelist

Pilatus zei tegen hem:

Pilatus

Wat is waarheid?

Evangelist

En na dit gezegd te hebben, ging hij weer naar buiten naar de Joden toe en zei tegen hen:

Pilatus

Ik tref geen schuld in hem aan. Maar bij jullie bestaat het gebruik, dat ik iemand voor jullie vrijlaat: willen jullie nu dat ik de koning der Joden vrijlaat?

Evangelist

Zij schreeuwden weer allemaal en zeiden:

18b Koor

Hem niet, maar Barrabas!

18c Recitatief

Evangelist

Maar Barrabas was een moordenaar. Toen liet Pilatus Jezus geselen.

19 Arioso (bas)

Betrachte, meine Seel', mit ängstlichem
Vergnügen,
Mit bitterer Lust und halb beklemmtem
Herzen,
Dein höchstes Gut in Jesu Schmerzen,
Wie dir auf Dornen, so ihn stechen, Die
Himmelsschlüsselblumen blühen! Du kannst
viel süße Frucht von seiner Wermut brechen,
Drum sieh' ohn Unterlaß auf ihn!

20 Arie (tenor)

Erwäge, wie sein blutgefärbter Rücken in
allen Stücken
Dem Himmel gleiche geht,
Daran, nachdem die Wasserwogen
Von unsrer Sündflut sich
verzogen,
Der allerschönste Regenbogen
Als Gottes Gnadenzeichen steht!

21a Rezitativ

Evangelist

Und die Kriegsknechte flochten eine Krone
von Dornen und satzten
sie auf sein Haupt und legten ihm ein
Purpurkleid an und sprachen:

21b Chor

Sei begrüßet,
lieber Jüdenkönig!

21c Rezitativ

Evangelist

Und gaben ihm Backenstreiche. Da ging
Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen:

19 Arioso (bas)

Beschouw, mijn ziel, met angstig
genoegen,
met bittere vreugde en half beklemd
hart, jouw hoogste goed in Jezus' lijden, hoe
voor jou op de doornen, die hem steken,
de hemelse sleutelbloemen bloeien!
Je kunt vele zoete vruchten van zijn bittere
smart plukken, kijk daarom onafgebroken
naar hem.

20 Arie (tenor)

Bedenk, hoe zijn door bloed gekleurde rug
in alle opzichten
met de hemel overeenstemt,
waaraan, nadat de watergolven
van onze zondvloed zich hebben
teruggetrokken,
de allermooiste regenboog
als Gods genadeteken staat!

21a Recitatief

Evangelist

En de soldaten vlochten een kroon van
doornen, zetten die op zijn hoofd en
sloegen hem een purperen mantel om en
zeiden:

21b Koor

Gegroet,
geliefde Jodenkoning!

21c Recitatief

Evangelist

En zij sloegen hem in zijn gezicht. Toen ging
Pilatus weer naar buiten en zei tegen hen:

Pilatus

Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, daß ihr erkennet, das ich keine Schuld an ihm finde.

Evangelist

Also ging Jesus heraus und trug elne Dornenkrone und Purpurkleid. Und er sprach zu ihnen:

Pilatus

Sehet, welch ein Mensch!

Evangelist

Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schrieen sie und sprachen:

21d Chor

Kreuzige, kreuzige!

21e Rezitatlv

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn ich finde keine Schuld an ihm!

Evangelist

Die Juden antworteten ihm:

21f Chor

Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben; denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht.

Pilatus

Ziet, ik breng hem naar buiten, naar jullie, zodat jullie weten dat ik geen schuld in hem vind.

Evangelist

Jezus kwam naar buiten en droeg een doornenkroon en purperen mantel. En hij zei tegen hen:

Pilatus

Ziet, wat een mens!

Evangelist

Toen de hogepriesters en de dienaars hem zagen, schreeuwden zij en zeiden:

21d Koor

Kruisig, kruisig!

21e Recitatief

Evangelist

Pilatus zei tegen hen:

Pilatus

Nemen jullie hem dan mee en kruisig hem; want ik vind geen schuld in hem.

Evangelist

De Joden antwoordden hem:

21f Koor

Wij hebben een wet en volgens die wet moet hij sterven; want hij heeft zichzelf zoon van God gemaakt.

21g Rezitativ

Evangelist

Da Pilatus das Wort hörete, fürchtet' er sich noch mehr und ging wieder hinein in das Richthaus und spricht zu Jesu:

Pilatus

Von wannen bist du?

Evangelist

Aber Jesus gab ihm keine Antwort. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Redest du nicht mit mir? Weißest du nicht, daß ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?

Evangelist

Jesus anwortete:

Jesus

Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's größ're Sünde.

Evangelist

Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losließe.

21g Recitatief

Evangelist

Toen Pilatus dit hoorde zeggen, werd hij nog banger en hij ging het gerechtsgebouw weer in en zei tegen Jezus:

Pilatus

Waar komt u vandaan?

Evangelist

Maar Jezus gaf hem geen antwoord. Pilatus zei toen tegen hem:

Pilatus

Praat u niet met mij? Weet u niet, dat ik de macht heb om u te kruisigen, en de macht heb om u vrij te laten?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Je zou geen macht over mij hebben als die niet van boven aan je gegeven zou zijn; daarom is degene, die mij aan je heeft uitgeleverd, een grotere zondaar.

Evangelist

Van toen af probeerde Pilatus hem vrij te laten.

22 Choral

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
Muß uns die Freiheit kommen;
Dein Kerker ist der Gnadenthron,
Die Freistatt aller Frommen;
Denn gingst du nicht die Knechtschaft
ein, Müßt unsre Knechtschaft ewig sein.

22 Koraal

Door uw gevangenschap, zoon van God,
moeten wij worden bevrijd;
Uw kerker is de genadetroon,
de vrijplaats voor alle vromen;
Want als u de slavernij niet had aanvaard,
zou onze slavernij eeuwig moeten zijn.

PAUZE

23a Rezitativ

Evangelist

Die Juden aber schrieen und sprachen:

23a Recitatief

Evangelist

Maar de Joden schreeuwden en zeiden:

23b Chor

Läbest du diesen los, so bist du des
Kaisers Freund nicht; denn wer sich zum
Könige machet, der ist wider den Kaiser.

23b Koor

Als u deze loslaat, ben je geen vriend van
de keizer; want degene, die zichzelf
koning maakt, is tegen de keizer.

23c Rezitativ

Evangelist

Da Pilatus das Wort hörete, führete er
Jesum heraus und satzte sich auf den
Richtstuhl, an der Stätte, die da heißet:
Hochpflaster, auf Ebräisch aber: Gabbatha.
Es war aber der Rüsttag in Ostern
um die sechste Stunde, und er spricht zu
den Juden:

23c Recitatief

Evangelist

Toen Pilatus dit hoorde voerde hij Jezus
naar buiten en ging op de rechterstoel
zitten, op de plaats die de Hoge Stoep
wordt genoemd en in het Hebreeuws:
Gabbata. Het was daags voor het
Paasfeest, ongeveer het zesde uur, en hij
zei tegen de Joden:

Pilatus

Sehet, das ist euer König!

Pilatus

Ziet, jullie koning!

Evangelist

Sie schriegen aber:

23d Chor

Weg, weg mit dem, kreuzige ihn!

23e Rezitativ

Evangelist

Spricht Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Soll ich euren König kreuzigen?

Evangelist

Die Hohenpriester antworteten:

23f Chor

Wir haben keinen König denn den Kaiser.

23g Rezitativ

Evangelist

Da überantwortete er ihn, daß er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führten ihn hin. Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte, die da heißet Schädelstätte, welche heißet auf Ebräisch: Golgatha.

24 Arie (bas und chor)

Eilt, ihr angefochtenen Seelen,
Geht aus euren Marterhöhlen,
Eilt - Wohin? - nach Golgatha!
Nehmet an des Glaubens Flügel,
Fliehet - Wohin? - zum Kreuzeshügel,
Eure Wohlfahrt blüht allda!

Evangelist

Maar zij schreeuwden:

23d Koor

Weg, weg met hem, kruisig hem!

23e Recitatief

Evangelist

Pilatus zei tot hen:

Pilatus

Moet ik jullie koning kruisigen?

Evangelist

De hogepriesters antwoordden:

23f Koor

Wij hebben geen andere koning dan de keizer!

23g Recitatief

Evangelist

Toen leverde hij hem aan hen uit zodat hij gekruisigd zou worden. Zij namen Jezus mee en voerden hem weg. En hij droeg zelf zijn kruis en liep naar de zogenaamde Schedelplaats, die in het Hebreeuws Golgota genoemd wordt.

24 Arie (bas en koor)

Haast u, zwaar beproefde zielen,
verlaat uw martelaarshol.
Haast u - Waarheen? - naar Golgotha!
Ga op de vleugels van het geloof,
vlucht - Waarheen? - naar de kruisheuvel,
uw welzijn bloeit aldaar.

25a Rezitativ

Evangelist

Allda kreuzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Oberschrift und satzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben: "Jesus von Nazareth, der Jüden König". Diese Überschrift lasen viel Juden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache. Da sprachen die Hohenpriester der Juden zu Pilato:

25b Chor

Schreibe nicht: der Jüden König, sondern daß er gesaget habe: Ich bin der Jüden König.

25c Rezitativ

Evangelist

Pilatus antwortet’:

Pilatus

Was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben.

26 Choral

In meines Herzens Grunde,
Dein Nam’ und Kreuz allein
Funkelt all Zeit und Stunde,
Drauf kann ich fröhlich sein;
Erschein mir in dem Bilde
Zu Trost in meiner Not,
Wie du, Herr Christ, so milde,
Dich hast geblut’ zu Tod!

25a Recitatief

Evangelist

Daar kruisigden zij hem, en met hem aan weerszijden twee anderen, maar Jezus in het midden. Pilatus maakte een opschrift en plaatste het op het kruis, en er stond op: "Jezus van Nazareth, de koning der Joden". Dit opschrift lazen vele Joden, want de plaats waar Jezus gekruisigd was, lag dicht bij de stad. En het was geschreven in het Hebreeuws, Latijn en Grieks. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus:

25b Koor

Schrijf niet: de koning der Joden, maar dat hij gezegd heeft: Ik ben de koning der Joden.

25c Recitatief

Evangelist

Pilatus antwoordde:

Pilatus

Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.

26 Koraal

In het diepst van mijn hart
fonkelt iedere tijd en uur
Uw naam en kruis alleen,
daarover kan ik verheugd zijn.
Verschijn mij in een beeld,
tot troost in mijn nood
hoe u, heer Christus, zo mild
uzelf hebt laten doodbloeden.

**Jezus aan het kruis (Johannes 19:23-37;
Mattheüs 27:51-52)**

27a Rezitativ

Evangelist

Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegesknechte sein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock aber war ungenähet, von oben an gewürket durch und durch. Da sprachen sie untereinander:

27b Chor

Lasset uns den nicht zerteilen, sondern darum losen, wes er sein soll.

27c Rezitativ

Evangelist

Auf das erfüllet würde die Schrift, die da sagt: «Sie haben meine Kleider unter sich geteilet und haben über meinen Rock das Los geworfen.» Solches taten die Kriegesknechte. Es stund aber bei dem Kreuze Jesu seine Mutter und seiner Mutter Schwester, Maria, Kleophas Weib, und Maria Magdalena. Da nun Jesus seine Mutter sahe und den Jünger dabei stehen, den er lieb hatte, spricht er zu seiner Mutter:

Jesus

Weib, siehe, das ist dein Sohn!

Evangelist

Darnach spricht er zu dem Jünger:

27a Recitatief

Evangelist

Toen de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn kleren en deelden die in vieren, voor iedere soldaat een deel, en ook zijn onderkleed. Dit onderkleed nu was zonder naden, aan een stuk geweven. Toen zeiden zij tegen elkaar:

27b Koor

Laten wij dit niet verdelen, maar erom loten, voor wie het zijn zal.

27c Recitatief

Evangelist

Zodat de Schrift vervuld zou worden: “Zij hebben mijn kleren onder elkaar verdeeld en om mijn onderkleed hebben zij gedobbeld”. Zo hebben de soldaten het gedaan. Maar bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en de zus van zijn moeder, Maria, de vrouw van Kleophas, en Maria Magdalena. Toen Jezus zijn moeder zag en de leerling, die hij liefhad, bij haar zag staan zei hij tegen zijn moeder:

Jezus

Vrouw, zie daar je zoon!

Evangelist

Daarna zei hij tot de leerling:

Jesus

Siehe, das ist deine Mutter!

28 Choral

**Er nahm alles wohl in acht
In der letzten Stunde,
Seine Mutter noch bedacht,
Setzt ihr ein' Vormunde.
o Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
Stirb darauf ohn alles Leid
Und dich nicht betrübe!**

29 Rezitativ

Evangelist

**Und von Stund an nahm sie der Jünger
zu sich. Darnach, als Jesus wußte, daß
schon alles vollbracht war, daß die
Schrift erfüllet würde, spricht er:**

Jesus

Mich dürstet!

Evangelist

**Da stund ein Gefäße voll Essigs. Sie
fülleten aber einen Schwamm mit Essig
und legten ihn um einen Isopen und
hielten es ihm dar zum Munde. Da nun
Jesus den Essig genommen hatte, sprach er:**

Jesus

Es ist vollbracht!

Jezus

Zie daar je moeder!

28 Koraal

**Hij droeg zorg voor alles
in zijn laatste uur,
Zo gaf hij zijn moeder,
nog een begeleider.
o mens, breng alles op orde,
heb God en mensen lief,
sterf dan zonder enig lijden
en wees niet bedroefd!**

29 Recitatief

Evangelist

**En vanaf dat uur nam de leerling haar bij
zich in huis. Daarna, omdat Jezus wist,
dat alles reeds volbracht was, opdat de
Schrift vervuld zou worden, sprak hij:**

Jezus

Ik heb dorst!

Evangelist

**Er stond een kruik vol azijn; zij drenkten
een spons vol azijn en staken die op een
hysopstengel en hielden die voor zijn
mond. Toen Jezus de azijn gedronken had
zei hij:**

Jezus

Het is volbracht!

30 Arie (alt)

Es ist vollbracht!

o Trost für die gekränkten Seelen!

Die Trauernacht

Läßt nun die letzte Stunde zählen.

Der Held aus Juda siegt mit Macht

Und schließt den Kampf.

Es ist vollbracht!

31 Rezitativ

Evangelist

Und neigte das Haupt und verschied.

32 Arie (bas und chor)

Mein teurer Heiland, laß dich fragen,

Jesu, der du warest tot,

Da du nunmehr ans Kreuz geschlagen

Und selbst gesagt: Es ist vollbracht,

Lebest nun ohn' Ende,

Bin ich vom Sterben frei gemacht?

In der letzten Todesnot,

Nirgend mich hinwende

Kann ich durch deine Pein und Sterben

Das Himmelreich ererben?

Ist aller Welt Erlösung da?

Als zu dir, der mich versüht,

o du lieber Herre!

Du kannst vor Schmerzen zwar nichts

sagen,

Gib mir nur, was du verdient,

Doch neigest du das Haupt

Und sprichst stillschweigend: ja.

Mehr ich nicht begehre!

30 Aria (alt)

Het is volbracht!

o troost voor de gekwetste zielen!

De nacht van treurnis

laat het laatste uur ingaan.

De held uit Juda zegeviert met macht

en beslist de strijd.

Het is volbracht!

31 Recitatief

Evangelist

En hij boog het hoofd en gaf de geest.

32 Aria (bas en koor)

Mijn dierbare Heiland, laat ik u vragen,

Jezus, u die dood bent,

Omdat u nu aan het kruis bent geslagen

en zelf hebt gezegd: Het is volbracht,

leef nu zonder einde

Ben ik van de sterfelijkheid bevrijd?

In de laatste doodsnoed

wend ik mij nergens anders heen

Kan ik door uw pijn en sterven

het hemelrijk beërven?

Is er verlossing voor de hele wereld?

dan tot u, die mij verzoent,

o, u lieve Heer!

U kunt van pijn weliswaar niets

zeggen,

Geef mij slechts, wat u verdiend hebt

maar u neigt het hoofd

en zegt stilzwijgend: ja.

meer begeer ik niet!

33 Rezitativ

Evangelist

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriß in zwei Stück von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen.

34 Arioso (tenor)

Mein Herz, indem die ganze Welt
Bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
Die Sonne sich in Trauer kleidet,
Der Vorhang reißt, der Fels
zerfällt,
Die Erde bebt, die Gräber spalten,
Weil sie den Schöpfer sehn
erkalten,
Was willst du deines Ortes tun?

35 Arie (sopran)

Zerfließe, mein Herze, in Fluten der
Zähren Dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die
Not: Dein Jesus ist tot!

36 Rezitativ

Evangelist

Die Juden aber, dieweil es der Rüsttag war, daß nicht die Leichname am Kreuze blieben den Sabbath über (denn desselbigen Sabbaths Tag war sehr groß), baten sie Pilatum, daß ihre Beine gebrochen und sie abgenommen würden. Da kamen die Kriegsknechte und brachen dem ersten die Beine und dem andern, der mit ihm gekreuziget war.

33 Recitatief

Evangelist

En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde van boven naar beneden in twee stukken. En de aarde beefde, en de rotsen spleten, en de graven gingen open en vele lichamen van heiligen verzezen.

34 Arioso (tenor)

Mijn hart, terwijl de hele wereld bij het lijden van Jezus evenzeer lijdt, de zon zich in rouw hult, het voorhangsel scheurt, de rots uiteenvalt, de aarde beeft, de graven splijten, omdat zij de Schepper koud zien worden, wat wil jij in jouw plaats doen?

35 Arie (sopraan)

Vervloei mijn hart, in stromen van tranen om de Hoogste te eren!
Vertel aarde en hemel de rampspoed: uw Jezus is dood!

36 Recitatief

Evangelist

Daar het daags voor Pasen was en de lichamen niet op sabbat aan het kruis mochten blijven (want die sabbatdag was heel belangrijk) vroegen de Joden aan Pilatus om hun benen te breken en van het kruis af te halen. De soldaten kwamen en braken de benen van de eerste en van de andere, die met hem gekruisigd waren.

Als sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen, daß er schon gestorben war, brachen sie ihm die Beine nicht; sondern der Kriegsknechte einer eröffnete seine Seite mit einem Speer, und alsobald ging Blut und Wasser heraus.

Und der das gesehen hat, der hat es bezeugt, und sein Zeugnis ist wahr, und derselbige weiß, daß er die Wahrheit saget, auf daß ihr gläubet. Denn solches ist geschehen, auf daß die Schrift erfüllet würde: "Ihr sollet ihm kein Bein zerbrechen." Und abermal spricht eine andere Schrift: "Sie werden sehen, in welchen sie gestochen haben!"

37 Choral

**o hilf, Christe, Gottes Sohn,
Durch dein bitter Leiden,
Daß wir dir stets untertan
All Untugend meiden,
Deinen Tod und sein Ursach
Fruchtbarlich bedenken,
Dafür, wiewohl arm und schwach,
Dir Dankopfer schenken.**

38 Rezitativ

Evangelist

Darnach bat Pilatum Joseph von Arimathia, der ein Jünger Jesu war (doch heimlich, aus Furcht vor den Juden), daß er möchte abnehmen den Leichnam Jesu. Und Pilatus erlaubete es. Derwegen kam er und nahm den Leichnam Jesu herab.

Maar toen zij bij Jezus gekomen waren en zagen dat hij al gestorven was, braken zij zijn benen niet; maar een van de soldaten stak met een speer in zijn zijde en terstond kwam er bloed en water uit.

En die het gezien heeft, heeft het bevestigd en zijn getuigenis is waarachtig en diegene weet, dat hij de waarheid spreekt, opdat jullie hem geloven. Want dit is geschied, opdat de Schrift zou worden vervuld: "Geen been van hem zal gebroken worden". En er staat ook in de Schrift: "Zij zullen zien wie ze hebben doorstoken".

37 Koraal

o help ons, Christus, Zoon van God,
door uw bitter lijden
dat wij steeds onderdanig
voor u alle kwaad vermijden,
dat wij uw dood en de oorzaak ervan
vruchtbaar gedenken,
en daarvoor, ofschoon wij arm en zwak
zijn, u dankoffers schenken.

Jezus' graflegging Johannes 19:38-42)

38 Recitatief

Evangelist

Daarna vroeg Jozef van Arimatea, een leerling van Jezus (maar in het geheim, uit vrees voor de Joden) aan Pilatus het lichaam van Jezus van het kruis te mogen halen. Pilatus stond het toe. Hij kwam dus en nam het lichaam van Jezus van het kruis.

**Es kam aber auch Nikodemus, der
vormals bei der Nacht zu Jesu kommen
war, und brachte Myrrhen und Aloen
untereinander, bei hundert Pfunden. Da
nahmen sie den Leichnam Jesu, und
bunden ihn in leinen Tücher mit Spezereien,
wie die Juden pflegen zu begraben.
Es war aber an der Stätte, da er
gekreuziget ward, ein Garten, und im Garten
ein neu Grab, in welches niemand
je gelegen war. Dasselbst hin legten sie
Jesum, um des Rüsttags willen der
Juden, dieweil das Grab nahe war.**

39 Chor

**Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
Die ich nun weiter nicht beweine,
Ruht wohl und bringt auch mich zur Ruh!
Das Grab, so euch bestimmt ist
Und ferner keine Not umschließt,
Macht mir den Himmel auf und schließt
die Hölle zu.**

40 Choral

**Ach Herr, laß dein lieb' Engelein
Am letzten End' die Seele mein
In Abrahams Schoß tragen,
Den Leib in sein'm Schlafkämmerlein
Gar sanft ohn' ein'ge Qual und Pein
Ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
Daß meine Augen sehen dich
In aller Freud', o Gottes Sohn,
Mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich,
Ich will dich preisen ewiglich!**

Ook Nikodemus, die eerder 's nachts
bij Jezus was gekomen, kwam en bracht
een mengsel mee van mirre en aloë,
ongeveer honderd pond. Zij namen het
lichaam van Jezus, en wikkelden hem in
linnen doeken met de specerijen, die de
Joden gebruiken bij het begraven. Bij de
plaats, waar hij was gekruisigd, bevond
zich een hof en in die hof een nieuw graf,
waarin nog niemand was bijgezet. Daar
legden ze Jezus in, ter wille van de
rustdag van de Joden, omdat het graf
dichtbij was.

39 Koor

Rust zacht, heilig gebeente
dat ik nu verder niet beweene.
Rust zacht en breng ook mij tot rust!
Het graf, zoals het voor u is bestemd
en dat verder geen ramspoed bevat,
maakt voor mij de hemel open
en sluit de toegang tot de hel.

40 Koraal

Ach Heer, laat uw lieve engeltje
op het allerlaatst mijn ziel
in Abrahams schoot dragen!
Laat mijn lichaam in zijn slaapkamertje
heel zacht, zonder enige kwelling of pijn,
rusten tot aan de jongste dag!
Wek mij dan op uit de dood,
opdat mijn ogen u mogen zien
in alle vreugde, o Zoon van God,
mijn Heiland en genadetroon!
Heer Jezus Christus, verhoor mij
ik zal u eeuwig prijzen!

SOPRANEN

Hinke Bokhorst
Joke van Dalen
Marry Dannijs
Joke Dekker
Ida Dobos
Sietske Eigenhuis
Ellise Evers
Nelleke Grebe
Nellie de Geus
Pieja van't Hof
Henny de Jeu
Annet de Jong
Renske Jonker
Paula Kok
Ine Konersmann
Alie Krommenhoek
Leuntje van Popering
Nathalie Riksten
Anne Marie Spitzen
Adri Stoof
Maya Vlieger
Thirza Vrooland
Paula Westra
Paula Wilcox

ALTEN

Nellie Barth
Henny de Bock
Paula Broer
Ank Buis
Marijke Buijs
Annie Buijs
Setske Delwel
Fenna van Dijk
Joke Dingelhoff
Nel Gerritsen
Nan Goedbloed
Tineke Goossens
Geeske Hazenberg
Maaïke de Jong
Frouwk van Luling
Adri van der Mark
Joke Overbeek
Rita Pannekoek
Anneke Peeters

Maartje Rip
Rineke Rouwenhoff
Janneke van Schie
Annie Schönhage
Til van Veen
Dieneke Vuijk
Inez Vuorinen

TENOREN

Jan Hensen
Mels Leenheer
René van der Mark
Rudi olde Heuvel
Leen Schilperoort
Dick van Vliet
Cees Vrooland

BASSEN

Piet Adema
Gerard Böcker
Joop Dekker
Niels Dekker
Dick Krijger
Marten Riksten
Tom Stoof
Wilbert Streng
Philip van Veldhuijsen
Jan Verbeek
Piet Vreeken
Hans Westra

GASTZANGERS

Kees Bal
Ton van de Berg
Jelle Broer
Miriam Dorren
Jan de Jong
Marian Kappers
Wim Mak
Jane de Mol
Pythia Nieuwkerk
Elso Pot
Aafje Pronk
Gabiella Quakkelaar
Jan Hindrik Ravesloot
Dik van Stam
Hil Vos
Ada Zaadnoordijk

Donateur worden van ACOV?

Velen vinden al een reden om zich als donateur op te geven bij ACOV. Donateurs zijn ontzettend welkom. Hun financiële steun maakt het mogelijk om grotere concerten te geven, maar ook een extra, klein concert te organiseren. In deze tijd, waarin subsidies minder worden of zelfs verdwijnen, is elke steun meer dan ooit nodig.

Opgeven kan heel gemakkelijk via onze site.

Volgend concert

25 november 2018

Najaarsconcert

Messe Solennele en andere werken van Gounod

in de Open Hof Kerk, Aalsmeer

Interesse om ons enthousiasme te delen?

Zingen bij ons koor is: ontdekken, verbazen, leren, hard werken, ontroeren, verbeteren, ontspannen en vooral genieten.

Zingen bij ACOV betekent streven naar kwaliteit en harmonie.

Kom vrijblijvend een repetitie meedoen op donderdagavond (20-22 uur) in “Het Baken” aan de Sportlaan in Aalsmeer.

Voor meer informatie en/of aanmelding: www.acov.nl

Bellen kan ook: 0297-329443

ACOV
AALSMEERS CHRISTELIJKE
ORATORIUM VERENIGING